Drwy e-bost i bob ysgol a choleg yng Nghymru.

7 Rhagfyr 2016

Annwyl gydweithiwr

Y diweddaraf ar ddiwygio cymwysterau TGAU a Safon Uwch yng Nghymru

Wrth i ni ddechrau ar gam olaf diwygio cymwysterau TGAU a Safon Uwch, hoffwn grynhoi'r hyn sy'n digwydd ac egluro beth fydd y newidiadau diweddaraf yn ei olygu i ysgolion a cholegau yn y flwyddyn i ddod. Hyderaf y bydd y wybodaeth hon o gymorth i chi wrth ddatblygu eich cynlluniau ar gyfer y flwyddyn academaidd nesaf.

Y prif bwyntiau a gwmpesir yn y llythyr hwn yw:

- Y cymwysterau TGAU a Safon Uwch newydd rydym yn eu cymeradwyo i'w haddysgu gyntaf yn 2017 a'r hyfforddiant a'r adnoddau a gynllunnir i gefnogi'r gwaith o'u cyflwyno.
- Argaeledd cymwysterau TGAU a Safon Uwch newydd mewn pynciau â niferoedd isel.
- Asesiad olaf cymwysterau sy'n cael eu disodli neu sy'n dod i ben.

Cymeradwyo cymwysterau TGAU a Safon Uwch ar gyfer Cymru yn unig yn 2017

Caiff cymwysterau TGAU a Safon Uwch a ddyluniwyd yn benodol ar gyfer Cymru eu diwygio i'w haddysgu gyntaf o fis Medi 2017.

TGAU	Safon Uwch
Busnes Cyfrifiadureg	Dylunio a Thechnoleg Mathemateg Bellach

Cymwysterau Cymru
Q2 Building, Pencarn Lane
Imperial Park,
Newport
NP10 8AR
☎ 0333 077 2701

www.cymwysteraucymru.org

Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2, Lôn Pencarn
Parc Imperial,
Casnewydd
NP10 8AR
☎ 0333 077 2701

Dylunio a Thechnoleg Hanes Astudiaethau'r Cyfryngau Astudiaethau Crefyddol Cymraeg Ail Iaith	Llywodraeth a Gwleidyddiaeth Y Gyfraith Mathemateg Astudiaethau'r Cyfryngau

Ar ein gwefan, ceir amserlen fanwl[1] sy'n dangos pryd rydym yn disgwyl y bydd manylebau cymeradwy a deunyddiau asesu enghreifftiol ar gael ar gyfer pob un o'r cymwysterau hyn. Mae manylebau a deunyddiau cymeradwy eisoes ar gael ar gyfer TGAU Astudiaethau Crefyddol a TGAU Hanes. Ar gyfer yr holl bynciau eraill a restrir uchod, mae CBAC wedi cyhoeddi manylebau drafft ar ei wefan y dylech edrych arnynt os oes gennych ddiddordeb yn y newidiadau i'r pynciau hyn. Byddwn yn parhau i ddiweddaru ein gwefan wrth i ni gymeradwyo cymwysterau ac wrth i fanylebau a deunyddiau gorffenedig gael eu cyhoeddi.

Dros y misoedd nesaf, bydd CBAC yn cynnig hyfforddiant 'Paratoi i addysgu' ar gyfer pob un o'r cymwysterau newydd hyn. Mae'r hyfforddiant am ddim i un cynrychiolydd o bob canolfan. Ceir rhagor o wybodaeth am yr hyfforddiant hwn ar wefan[2] CBAC.

Rydym yn gweithio'n agos gyda CBAC, Llywodraeth Cymru, Consortia Rhanbarthol a Colegau Cymru i gytuno ar ba gymorth arall fydd ar gael i athrawon sy'n paratoi ar gyfer y cymwysterau newydd hyn. Ym mis Ionawr byddwn yn diweddaru ein gwefan gan egluro pa gymorth penodol fydd ar gael gyfer pob pwnc, pryd y caiff ei gynnig, gan bwy, a sut i gael gafael arno.

Un newid pwysig sydd ynghlwm wrth y diwygiadau hyn yw cael gwared ar Gwrs Byr TGAU Cymraeg Ail Iaith. Ym mis Ionawr byddwn yn cynnal cyfres o sesiynau holi ac ateb rhanbarthol i roi cyfle i athrawon ac uwch dimau rheoli drafod y newidiadau i Gymraeg Ail Iaith gyda chynrychiolwyr o Cymwysterau Cymru, CBAC, Consortia Rhanbarthol a Llywodraeth Cymru. I gael rhagor o wybodaeth am y digwyddiadau, neu i gofrestru ar-lein, ewch i'n gwefan[3].

[1] http://qualificationswales.org/media/2186/amserlen-2017.pdf
[2] http://www.cbac.co.uk/teachers/teacher-support/face-to-face-courses-for-teachers/?language_id=2
[3] http://qualificationswales.org/events/welsh-second-language-events-2017/?lang=cy&

Cymwysterau TGAU a Safon Uwch mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol a TGCh

Yn dilyn ein hadolygiad diweddar o gymwysterau yn y sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol, bwriadwn gomisiynu cymwysterau newydd ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Datblygiad Plant, i'w haddysgu gyntaf o fis Medi 2019. Bydd y rhain yn cynnwys cymhwyster newydd lefel 1/2 a fydd yn disodli cymwysterau TGAU a chymwysterau eraill a addysgir mewn ysgolion, a chymwysterau lefel 2 a 3a fydd yn disodli cymwysterau Safon Uwch a chymwysterau a gaiff eu hastudio'n aml gan ddysgwyr rhwng 16 a 19 oed, gan gynnwys cymwysterau Safon Uwch. Tan hynny, bydd CBAC yn parhau i gynnig ei gymwysterau TGAU a Safon Uwch mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'i gymhwyster TGAU mewn Economeg Cartref: Datblygiad Plant.

Rydym bellach yn cynnal adolygiad llawn o gymwysterau yn y sector TG. Wrth i ni wneud hynny, rydym wedi penderfynu peidio â diwygio'r gofynion rheoleiddiol ar gyfer cymwysterau TGAU a Safon Uwch mewn TGCh. Os byddwn, o ganlyniad i'n hadolygiad, yn penderfynu cyflwyno cymwysterau newydd ar gyfer y maes pwnc hwn, ni fyddem yn disgwyl iddynt gael eu cyflwyno i'w haddysgu gyntaf cyn mis Medi 2020. Tan hynny, rydym wedi cytuno y bydd CBAC yn diweddaru ei fanylebau TGAU, Safon Uwch a Safon Uwch Gymhwysol presennol ar gyfer TGCh i'w haddysgu gyntaf ym mis Medi 2017. Disgwyliwn i'r manylebau deunyddiau asesu enghreifftiol newydd fod ar gael ym mis Mawrth 2017.

Argaeledd cymwysterau TGAU a Safon Uwch newydd mewn pynciau â niferoedd isel

Mae rhai pynciau TGAU a Safon Uwch lle mae'r nifer o ddysgwyr yng Nghymru yn rhy isel i'w wneud yn ymarferol i unrhyw gorff dyfarnu ddatblygu cymwysterau i'w dyfarnu yng Nghymru yn unig. Mewn rhai o'r pynciau hyn, caiff cymwysterau TGAU a Safon Uwch eu diwygio yn Lloegr, lle mae'r nifer bosibl o ymgeiswyr yn ddigon mawr i wneud y cymwysterau yn ymarferol.

Rydym wedi rhestru'r holl bynciau hyn yn yr atodiad amgaeedig, ynghyd â chyfeiriad at ba gorff dyfarnu a fydd yn eu cynnig fel cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch diwygiedig yn Lloegr. Mae hyn yn bwysig oherwydd ni chaiff yr holl

bynciau eu cynnig gan bob corff dyfarnu a dim ond un corff fydd yn cynnig rhai ohonynt.

Rydym wedi gwahodd cyrff dyfarnu sy'n cynnig y cymwysterau hyn yn Lloegr i wneud cais am ddynodiad gennym fel eu bod yn gymwys i'w defnyddio ar raglenni dysgu a ariennir yn gyhoeddus yng Nghymru.

Mae'r cymwysterau hyn wedi'u dylunio i fodloni gofynion a bennwyd gan Ofqual, sef y rheoleiddiwr cymwysterau yn Lloegr. Maent yn wahanol mewn sawl ffordd bwysig i'r cymwysterau TGAU a Safon Uwch hynny yr ydym wedi gosod Meini Prawf Cymeradwyo ar eu cyfer. Er enghraifft, caiff graddau cymwysterau TGAU newydd yn Lloegr eu pennu ar raddfa o 1 i 9 yn hytrach na A* i G; ac mae'r cymwysterau Uwch Gyfrannol a Safon Uwch yn Lloegr wedi'u gwahanu, felly nid yw'r canlyniadau Uwch Gyfrannol yn cyfrannu at y radd gyffredinol a ddyfernir ar gyfer y cymhwyster Safon Uwch. Ceir rhagor o wybodaeth am y prif nodweddion sy'n debyg ac yn annhebyg rhwng cymwysterau TGAU a Safon Uwch diwygiedig yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon ar ein gwefan[4], gan gynnwys map ffeithlun sy'n crynhoi'r prif bwyntiau.

Dewis i'r cyrff dyfarnu sy'n cynnig y cymwysterau hyn yn Lloegr fydd penderfynu a ydynt am wneud cais i'w dynodi yng Nghymru. Er mwyn annog cyrff dyfarnu i gynnig yr ystod ehangaf bosibl o bynciau i ddysgwyr yng Nghymru, nid ydym yn mynnu eu bod yn cael eu cynnig yn Gymraeg. Fodd bynnag, mae'n ofynnol iddynt gyhoeddi datganiad ar gyfer pob cymhwyster sy'n cadarnhau p'un a fydd ar gael yn Gymraeg ac, os ydyw, yn egluro sut i ofyn am asesiad yn Gymraeg.

Mae'r cyrff dyfarnu sy'n cynnig y cymwysterau hyn yn Lloegr wedi cadarnhau eu bod yn bwriadu eu cynnig ar gyrsiau a ariennir yn gyhoeddus yng Nghymru fel a ganlyn.

- Nid yw **AQA** yn bwriadu cynnig cymwysterau TGAU a Safon Uwch diwygiedig yng Nghymru. Gallwch ddarllen mwy am benderfyniad AQA ar ei wefan[5]. Mae hyn yn golygu na fydd cymwysterau TGAU a Safon Uwch diwygiedig mewn rhai pynciau ar gael yng Nghymru.

[4] http://qualificationswales.org/news/291116-3-country-statement/?lang=cy&
[5] http://www.aqa.org.uk/about-us/what-we-do/policy/gcse-and-a-level-changes/wales-and-northern-ireland

- Bydd **OCR** yn cynnig ei gymwysterau TGAU a Safon Uwch diwygiedig ar gyrsiau a ariennir yn gyhoeddus yng Nghymru. Nid yw'n bwriadu cynnig unrhyw rai o'i gymwysterau TGAU a Safon Uwch diwygiedig yn Gymraeg.
- Bydd **Pearson** yn cynnig ei gymwysterau TGAU a Safon Uwch diwygiedig ar gyrsiau a ariennir yn gyhoeddus yng Nghymru. Bydd yn cynnig asesiad cyfrwng Cymraeg ar gyfer pynciau lle cafwyd galw am hyn yn y gorffennol a phan ddyfernir y byddai'n ymarferol weithredol i gynnig y ddarpariaeth hon yn y dyfodol.
- O dan frand **Eduqas**, mae CBAC yn cynnig nifer o'r cymwysterau TGAU a Safon Uwch a restrir yn Lloegr. Bydd yn sicrhau bod pob cymhwyster o'r rheiny a restrwyd a gynigir ganddo yn y fath fodd hefyd ar gael ar gyrsiau a ariennir yn gyhoeddus yng Nghymru. Bydd yn cynnig asesiadau yn Gymraeg ymhob un ohonynt ar gais.

Mae'r tabl sy'n amgaeedig gyda'r llythyr hwn yn nodi'r pynciau TGAU a Safon Uwch hynny sydd wedi'u cymryd drwy gyfrwng y Gymraeg mewn blynyddoedd diweddar, gydag un corff dyfarnu neu'r llall. Yn sgil bwriadau'r cyrff dyfarnu fel y nodwyd uchod, disgwyliwn y bydd asesiad cyfrwng Cymraeg yn parhau i fod ar gael yn yr holl bynciau hyn.

Asesiad olaf cymwysterau sy'n cael eu disodli neu sy'n dod i ben

Mewn rhai pynciau, caiff cymwysterau TGAU a Safon Uwch 'etifeddol' presennol eu disodli gan rai newydd a ddyluniwyd yn benodol ar gyfer dysgwyr yng Nghymru. Mewn pynciau eraill, cânt eu disodli gan gymwysterau dynodedig sydd hefyd ar gael yn Lloegr. Ni chaiff pynciau eraill eu cynnig o gwbl mwyach fel cymwysterau TGAU neu Safon Uwch.

Ceir rhestr lawn ar ein gwefan o'r holl gymwysterau etifeddol a ddaw i ben dros y tair blynedd nesaf[6]. Mae'r rhestr yn cynnwys dyddiadau pan gaiff pob cymhwyster ei asesu am y tro olaf, gan gynnwys unrhyw gyfleoedd olaf i ailsefyll.

[6] http://qualificationswales.org/development/last-awards-and-dates/?lang=cy&

Rhagor o wybodaeth

Gobeithio y bydd y wybodaeth yn y llythyr hwn o fudd i chi. Rydym yn rhoi diweddariadau rheolaidd i ysgolion a cholegau ar gymwysterau TGAU, Safon Uwch a chymwysterau eraill a reoleiddir gennym drwy ein cylchlythyr '*Y Llechen*'. Gallwch gofrestru i gael hwn o'n gwefan[7].

Yn gywir

Philip Blaker
Prif Swyddog Gweithredol

Amg
Rhestr o gymwysterau TGAU (9-1), UG a Safon Uwch mewn pynciau â niferoedd isel a'r cyrff dyfarnu sy'n eu cynnig yn Lloegr.

[7] http://qualificationswales.org/about-us/get-involved/?lang=cy

Atodiad: Rhestr o bynciau TGAU (9-1), ac UG a Safon Uwch a'r cyrff dyfarnu sy'n eu cynnig yn Lloegr.

Cymwysterau TGAU (9-1) i'w haddysgu gyntaf o 2016

Mae'r tabl isod yn dangos pa gyrff dyfarnu sy'n cynnig cymwysterau TGAU diwygiedig yn y pynciau a restrir.

Mae seren (*) wrth ochr enw pwnc yn dangos ei fod wedi cael ei gymryd fel TGAU etifeddol drwy gyfrwng y Gymraeg gydag o leiaf un bwrdd dyfarnu ers 2013.

Pwnc TGAU (9-1)	**AQA**	**OCR**	**Pearson (Edexcel)**	**Eduqas CBAC**
Groeg Clasurol	Nac ydy	Ydy	Nac ydy	Nac ydy
Astudiaethau ddinasyddiaeth	Ydy	Ydy	Ydy	Nac ydy
Dawns	Ydy	Nac ydy	Nac ydy	Nac ydy
Lladin*	Nac ydy	Ydy	Nac ydy	Ydy

Cymwysterau TGAU (9-1) i'w haddysgu gyntaf o 2017

Mae'r tabl isod yn dangos pa gyrff dyfarnu a fydd yn cynnig cymwysterau TGAU diwygiedig yn y pynciau a restrir i'w haddysgu gyntaf o 2017.

Mae seren (*) wrth ochr enw pwnc yn dangos ei fod wedi cael ei gymryd fel cymhwyster TGAU etifeddol drwy gyfrwng y Gymraeg gydag o leiaf un bwrdd dyfarnu ers 2013.

Pwnc TGAU (9-1)	**AQA**	**OCR**	**Pearson (Edexcel)**	**Eduqas CBAC**
Hanes yr Henfyd	Na fydd	Bydd	Na fydd	Na fydd

Pwnc TGAU (9-1)	**AQA**	**OCR**	**Pearson (Edexcel)**	**Eduqas CBAC**
Arabeg	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Seryddiaeth	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Bengali	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Tsieinëeg	Bydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Gwareiddiad Clasurol	Na fydd	Bydd	Na fydd	Na fydd
Economeg	Bydd	Bydd	Na fydd	Na fydd
Electroneg*	Na fydd	Na fydd	Na fydd	Bydd
Peirianneg	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Astudiaethau Ffilm	Na fydd	Bydd	Na fydd	Bydd
Daeareg	Na fydd	Na fydd	Na fydd	Bydd
Eidaleg	Bydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Japaneeg	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Groeg Modern	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Hebraeg Modern	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Pwyleg	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Seicoleg*	Bydd	Bydd	Bydd	Na fydd
Pwnjabeg	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd

Pwnc TGAU (9-1)	AQA	OCR	Pearson (Edexcel)	Eduqas CBAC
Rwseg	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Cymdeithaseg*	Bydd	Na fydd	Na fydd	Bydd
Ystadegau	Bydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Wrdw	Bydd	Na fydd	Bydd	Na fydd

Cymwysterau UG a Safon Uwch (ar wahân) i'w haddysgu gyntaf o 2016

Mae'r tabl isod yn dangos pa gyrff dyfarnu sy'n cynnig cymwysterau UG a Safon Uwch diwygiedig yn y pynciau a restrir.

Mae seren (*) wrth ochr enw pwnc yn dangos ei fod wedi cael ei gymryd fel cymhwyster Safon UG/Uwch etifeddol drwy gyfrwng y Gymraeg gydag o leiaf un bwrdd dyfarnu ers 2013.

Pwnc UG a Safon Uwch	AQA	OCR	Pearson (Edexcel)	Eduqas CBAC
Groeg Clasurol	Nac ydy	Ydy	Nac ydy	Nac ydy
Dawns	Ydy	Nac ydy	Nac ydy	Nac ydy
Lladin	Nac ydy	Ydy	Nac ydy	Nac ydy

Pynciau UG a Safon Uwch (ar wahân) i'w haddysgu gyntaf o 2017

Mae'r tabl isod yn dangos pa gyrff dyfarnu a fydd yn cynnig cymwysterau Safon Uwch ac UG diwygiedig yn y pynciau a restrir i'w haddysgu gyntaf o 2017.

Mae seren (*) wrth ochr enw pwnc yn dangos ei fod wedi cael ei gymryd fel cymhwyster Safon UG/Uwch etifeddol drwy gyfrwng y Gymraeg gydag o leiaf un bwrdd dyfarnu ers 2013.

Pwnc UG a Safon Uwch	**AQA**	**OCR**	**Pearson (Edexcel)**	**Eduqas CBAC**
Cyfrifyddu	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Hanes yr Henfyd	Na fydd	Bydd	Na fydd	Na fydd
Tsieinëeg	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Gwareiddiad Clasurol	Na fydd	Bydd	Na fydd	Na fydd
Electroneg *	Na fydd	Na fydd	Na fydd	Bydd
Gwyddor amgylcheddol	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Astudiaethau Ffilm	Na fydd	Bydd	Na fydd	Bydd
Daeareg	Na fydd	Bydd	Na fydd	Bydd
Hanes Celf	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Eidaleg	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Technoleg Cerddoriaeth*	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Athronyddiaeth	Bydd	Na fydd	Na fydd	Na fydd
Rwseg	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd
Ystadegau	Na fydd	Na fydd	Bydd	Na fydd